

POUČENÍ O PRÁVECH A POVINNOSTECH OPATROVNÍKA

(§ 457 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)

1. OPATROVNÍK SLEDUJE OCHRANU ZÁJMŮ ZASTOUPENÉHO A NAPLŇOVÁNÍ JEHO PRÁV.

(§ 457 obč. zák.: Zákonné zastoupení i opatrovnictví sleduje ochranu zájmů zastoupeného a naplňování jeho práv.)

2. OPATROVNÍKA JMENUJE SOUD, SOUČASNĚ URČÍ ROZSAH OPATROVNÍKOVÝCH PRÁV A POVINNOSTÍ. POŽÁDÁ-LI O TO OPATROVNÍK, SOUD HO ODVOLÁ.

(§ 463 odst. 1, 2 obč.zák: Opatrovníka jmenuje soud, současně určí rozsah opatrovníkových práv a povinností. Osoba, které byl opatrovník jmenován, se na dobu trvání opatrovnictví stává opatrovancem. Požádá-li o to opatrovník, soud ho odvolá, soud opatrovníka odvolá i v případě, že neplní své povinnosti. Zároveň opatrovanci jmenuje nového opatrovníka).

3. OPATROVNÍK JE POVINEN:

- udržovat s opatrovancem vhodným způsobem a v potřebném rozsahu **pravidelné spojení**,
- projevovat o opatrovance **skutečný zájem**,
- jakož i dbát o jeho **zdravotní stav** a
- starat se o naplnění **opatrovancových práv** a
- **chránit jeho zájmy**.

(§ 466 odst. 1 obč. zák.)

4. OPATROVNÍK JE POVINEN VYSVĚTLIT OPATROVANCÍ SROZUMITELNĚ POVAHU A NÁSLEDKY ROZHODNUTÍ, KTERÁ ZA NĚJ ČINÍ.

(§ 466 odst. 2 obč. zák.: Rozhoduje-li opatrovník o opatrovancových záležitostech, vysvětlí opatrovanci srozumitelně povahu a následky rozhodnutí.)

5. OPATROVNÍK SPRAVUJE JMĚNÍ OPATROVANCE V BĚŽNÉM ROZSAHU.

(§ 461 odst. 1, 2 obč. zák.: Spravuje-li opatrovník jmění zastoupeného, náleží mu běžná správa takového jmění. **Nejedná-li se o běžnou záležitost, vyžaduje se k naložení se jměním zastoupeného schválení soudu.** Dar, dědictví nebo odkaz určené pro zastoupeného s podmínkou, že jej bude spravovat třetí osoba, jsou z této správy vyloučeny. Opatrovník však může přijetí takového daru, dědictví nebo odkazu odmítnout, k odmítnutí se vyžaduje schválení soudu.)

6. JMĚNÍ OPATROVANCE TVOŘÍ SOUHRN JEHO MAJETKU A JEHO DLUHŮ.

(§ 495 obč. zák.: Souhrn všeho, co osobě patří, tvoří její majetek. Jmění osoby tvoří souhrn jejího majetku a jejích dluhů.)

7. OPATROVNÍK NAPLŇUJE OPATROVANCOVA PRÁVNÍ PROHLÁŠENÍ A DBÁ JEHO NÁZORŮ.

(§ 467 odst. 1 obč. zák.: Opatrovník při plnění svých povinností naplňuje opatrovancova právní prohlášení a dbá jeho názorů, i když je opatrovanec projevil dříve, včetně přesvědčení nebo vyznání, soustavně k nim přihlíží a zařizuje opatrovancovy záležitosti v souladu s nimi. Není-li to možné, postupuje opatrovník podle zájmů opatrovance.)

8. OPATROVNÍK DBÁ, ABY ZPŮSOB OPATROVANCOVA ŽIVOTA NEBYL V ROZPORU S JEHO SCHOPNOSTMI.

(§ 467 odst. 2 obč. zák.: Opatrovník dbá, aby způsob opatrovancova života nebyl v rozporu s jeho schopnostmi a aby, nelze-li tomu rozumně odporovat, odpovídal i zvláštním opatrovancovým představám a přáním.)

9. OPATROVNÍK NENÍ OPRAVNĚN ZA ZASTOUPENÉHO PRÁVNĚ JEDNAT V ZÁLEŽITOSTECH TÝKAJÍCÍCH SE:

- vzniku a zániku **manželství**,
- výkonu **rodičovských povinností a práv**,
- jakož i **pořízení pro případ smrti** nebo
- **prohlášení o vydědění** a jejich odvolání

(§ 458 obč. zák.)

10. JE-LI JMENOVÁN OPATROVNÍK, MŮŽE OPATROVANEC NEBO KAŽDÁ OSOBA OPATROVANCÍ BLÍZKÁ ŽÁDAT O USTANOVENÍ OPATROVNICKÉ RADY.

Opatrovník svolá schůzi osob blízkých opatrovanci a jeho přátel, jsou-li mu známy, tak, aby se schůze konala do třiceti dnů od obdržení žádosti. Není-li schůze včas svolána nebo nekoná-li se z jiného důvodu, anebo není-li na ní zvolena opatrovnická rada, svolá schůzi soud, a to i bez návrhu. Schůze se může zúčastnit opatrovanec, každá osoba opatrovanci blízká a kdokoli z jeho přátel, třebaže nebyl pozván, každý z nich má jeden hlas. Zúčastní-li se schůze alespoň pět osob, může být opatrovnická rada zvolena.

(§ 472 obč. zák.)

11. OPATROVNÍK NESMÍ BEZ SOUHLASU OPATROVNICKÉ RADY (A NENÍ-LI, PAK BEZ SOUHLASU SOUDU) ROZHODNOUT O:

- **změně bydliště** opatrovance,
- umístění opatrovance **do uzavřeného ústavu** nebo podobného zařízení v případě, kdy to zdravotní stav opatrovance zjevně nevyžaduje,
- **zásazích do integrity** opatrovance, nejedná-li se o zákroky bez závažných následků.

(§ 480 odst. 1 obč. zák.)

12. OPATROVNÍK NESMÍ BEZ SOUHLASU OPATROVNICKÉ RADY (A NENÍ-LI, PAK BEZ SOUHLASU SOUDU) NAKLÁDAT S MAJETKEM OPATROVANCE, JEDNÁ-LI SE O:

- nabytí nebo zcizení majetku v hodnotě převyšující částku odpovídající **stonásobku životního minima** jednotlivce podle jiného právního předpisu,
- nabytí nebo zcizení majetku převyšující **jednu třetinu opatrovanceva majetku**, ledaže tato třetina představuje hodnotu jen nepatrnou,
- **přijetí nebo poskytnutí zápůjčky, úvěru** nebo jistoty v hodnotách uvedených shora.

(§ 480 odst. 2 obč. zák.)

13. OPATROVNÍK NESMÍ BEZ SOUHLASU SOUDU:

- vyslovit souhlas **se změnou osobního stavu** opatrovance,
- zavázat opatrovance k plnění některému z členů opatrovnické rady nebo osoby tomuto členu blízké,
- **nabýt pro opatrovance nemovitou věc** nebo podíl na ní, ani opatrovance nemovitou věc nebo podíl na ní zcizit či zatížit,
- nabýt pro opatrovance obchodní závod, podíl na obchodním závodu nebo podíl na právnické osobě, ani tento majetek zcizit nebo zatížit; to neplatí, jedná-li se o nabytí účastnických nebo podobných cenných papírů zajišťujících bezpečný výnos,
- uzavřít za opatrovance **smlouvu zavazující ho k trvajícím nebo opakovanému plnění na dobu delší než 3 roky**,
- odmítnout dědictví nebo jiné plnění z pozůstalosti,
- zavázat opatrovance **k bezúplatnému plnění jiné osobě**, ledaže se jedná o dar poskytnutý k obvyklé příležitosti podle zásad slušnosti v přiměřeném rozsahu a opatrovanec je schopen úsudku a projevil s darem souhlas.

(§ 483 odst. 1 a 2 obč. zák.)

14. OPATROVNÍK BEZ SOUHLASU SOUDU NESMÍ NALOŽIT S MAJETKEM OPATROVANCE, JEDNÁ-LI SE O:

- nabytí nebo zcizení majetku v hodnotě převyšující částku odpovídající **pětisetnásobku životního minima** jednotlivce podle jiného právního předpisu,
- nabytí nebo zcizení majetku převyšující **jednu polovinu opatrovanceva majetku**, ledaže tato polovina představuje hodnotu jen nepatrnou a nejedná se o věc, která je pro opatrovance věcí zvláštní obliby, nebo
- **přijetí nebo poskytnutí půjčky, úvěru** nebo jistoty v hodnotách převyšujících částku odpovídající pětisetnásobku životního minima jednotlivce nebo převyšující hodnotu jedné poloviny opatrovanceva majetku.

(§ 483 odst. 3 obč. zák.)

15. DOJDE-LI KE STŘETU ZÁJMU OPATROVNÍKA SE ZÁJMEM ZASTOUPENÉHO ČI KE STŘETU ZÁJMU TĚCH, KTEŘÍ JSOU ZASTOUPENI TÝMŽ OPATROVNÍKEM, ANEBO HROZÍ-LI TAKOVÝ STŘET, JMENUJE SOUD ZASTOUPENÉMU KOLIZNÍHO OPATROVNÍKA.

(§ 460 obč. zák.)

16. OPATROVNÍK JEDNÁ ZPRAVIDLA SPOLEČNĚ S OPATROVANCEM.

(§ 469 odst. 2 obč. zák.: Opatrovník jedná zpravidla společně s opatrovancem. Jedná-li opatrovník samostatně, jedná v souladu s vůlí opatrovance. Nelze-li vůlí opatrovance zjistit, rozhodne na návrh opatrovníka soud.)

17. OPATROVNÍK JE POVINEN VYHOTOVIT SOUPIS SPRAVOVANÉHO JMĚNÍ DO 2 MĚSÍCŮ OD SVÉHO JMENOVÁNÍ.

(§ 485 odst. 1 obč. zák.: Opatrovník, který spravuje jmění opatrovance, vyhotoví **do 2 měsíců** od svého jmenování soupis spravovaného jmění a doručí jej soudu, opatrovanci a opatrovnické radě.)

18. OPATROVNÍK JE POVINEN VYHOTOVIT KAŽDOROČNÍ VYÚČTOVÁNÍ SPRÁVY JMĚNÍ.

(§ 485 odst. 2 obč. zák.: Za trvání opatrovnictví vyhotoví opatrovník vyúčtování správy jmění **každoročně vždy do 30. června**, ledaže se s členy opatrovnické rady dohodne, že vyúčtování předloží dříve. Je-li pro to důležitý důvod, může opatrovanec nebo opatrovnická rada navrhnout soudu, aby opatrovníkovi uložil povinnost vyhotovit mimořádné vyúčtování. **Opatrovník doručí každé vyúčtování opatrovanci, opatrovnické radě a soudu.**)

19. PŘI SKONČENÍ OPATROVNICTVÍ JE OPATROVNÍK POVINEN VYHOTOVIT KONEČNÉ VYÚČTOVÁNÍ SPRÁVY JMĚNÍ.

(§ 485 odst. 3 obč. zák.: Opatrovník, jehož funkce končí, doručí **konečné vyúčtování** správy jmění opatrovanci, opatrovnické radě a soudu, popř. také dalšímu opatrovníkovi nebo soudnímu komisaři jmenovanému v řízení o dědictví. Zemře-li opatrovník, vydá soudu, který jej jmenoval, listiny a další doklady týkající se opatrovance a jeho záležitostí každý, kdo má tyto listiny a doklady u sebe.)

20. OPATROVNÍK JAKO SPRÁVCE CIZÍHO MAJETKU VYKONÁVÁ SVOU PŮSOBNOST A PLNÍ POVINNOSTI S PĚČÍ ŘÁDNÉHO HOSPODÁŘE.

(§ 1411 obč. zák.)

21. OPATROVNÍK JAKO SPRÁVCE CIZÍHO MAJETKU VEDE SPOLEHLIVÉ ZÁZNAMY O SPRAVOVANÉM MAJETKU A NESMÍ SMÍŠIT SVŮJ VLASTNÍ MAJETEK S MAJETKEM POD SVOU SPRÁVOU.

(§ 1414 obč. zák.)